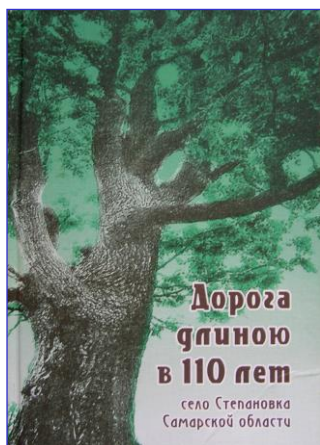

ČESKÉ OSADY ČECHOVKA (ČECHI, ČECHOV) A STĚPANOVKA V RUSKÉ FEDERACI

Česká náboženská emigrace 16.-18. st. ještě není dostatečně probádaná, ale je známo, že první velká vlna emigrace začala po porážce českého protihabsburského povstání českých stavů r. 1547. Tehdy král Ferdinand I. Habsburský vypověděl nekatolíky z Čech, kteří směřovali do Německa, Polska, na Ukrajinu a pak dále do Ruska. Druhá vlna této emigrace začala po porážce českých stavů po bitvě na Bílé Hoře v Praze 8. listopadu 1620. V důsledku této porážky zaniká česká samostatnost téměř na 300 let (do 28. října 1918) a podle nařízení Ferdinanda II. Habsburského z r. 1624 muselo odejít do exilu v průběhu let 1628-1743 z důvodů svobody svědomí kolem 100 000 nekatolických rodin. Mezi nimi byli představitelé drobné šlechty, měšťanstva, inteligence a příslušníků vojenského stavu, včetně posledního biskupa Jednoty Bratské a světoznámého pedagoga Jana Amosa Komenského (*1592, †1670) s rodinou a rodina Orlíků z Laziska, ze které pochází hejtman (hejtman) Ukrajiny Filip Orlík (*1672, †1742). Odcházeli do zemí, kde jim byla zaručena náboženská svoboda, zejména do Německa, Slezska, Polska, na Slovensko, pak na Ukrajinu, Ruska a USA. Dnes jsou známí jako čeští pobělohorští evangeličtí exulanti a jsou to předkové současných obyvatel českých evangelických osad v Polsku, na Ukrajině a v Rusku.

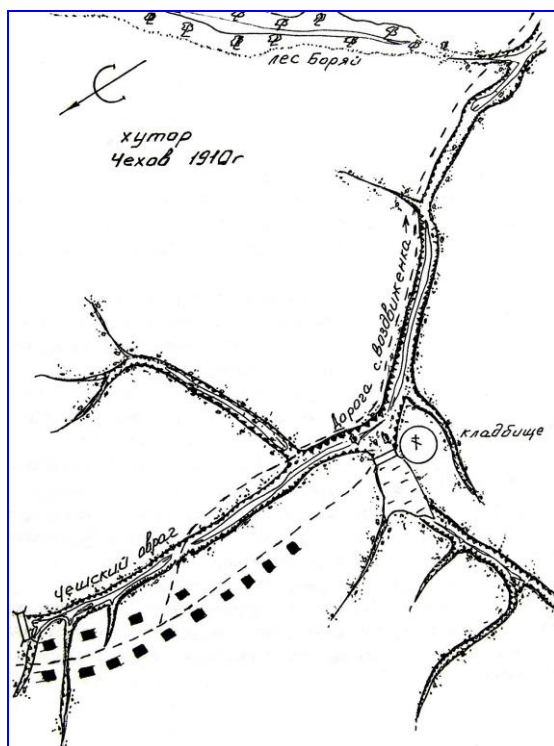

Nyní se v Čechách, na Ukrajině a v Rusku čas od času objevují knihy a publikace o těchto osadách, které sepsali s velkou láskou k rodným vískám jejich rodáci. Vzpomeňme jen knihy Josefa, Anny a Vladislava Vlkových o Českém Boratíně a Miroslavy Žákové, Václava Zápotockého a Václava Kytla o Kupičovu ve Volyňské oblasti, Oldřicha Rejcherta o Michalovce v Rivnenské oblasti, Bohuslava Andrše o Alexandrovce (nyní Malá Oleksandrivka) v Oděské oblasti (všichni Ukrajina) a Ludvíka Jersáka o Stěpanovce v Samarské oblasti (Ruská federace).

Na základě knihy Ludvíka Jersáka „*Doroga dlinoju v 110 let : s. Stěpanovka Samarskoj oblasti*“ (Čapajevsk, 2004, 144 s.), vzpomínek rodačky z Alexandrovky Oděské oblasti Lýdie Čákové (*17.11.1932), roz. Jersákové a také jiných publikací byl sepsán i tento první článek v češtině o osadách v Samarské oblasti, o kterých se vědělo, zejména v prostředí potomků českých pobělohorských evangelických exulantů na Ukrajině, v Rusku, v Polsku a v Čechách. Ovšem v Samarské gubernii existovala ještě Česká kolonie a Nová Bohemka, kde také žili potomci českých pobělohorských evangelických exulantů, ale o nich nejsou zatím žádné informace.

Čechovka (rus. **Čechi**, později **Čechov**), česká osada – samota (chutor) byla založena v r. 1890 v Samarské gubernii (vznikla 6.12.1850, od 14.05.1928 – Středo-Volžská oblast, od 20.10.1929 - Středo-Volžský kraj, od 27.01.1935 – Kujbyševský kraj, od 5.12.1936 – Kujbyševská oblast, od r. 1991 - Samarská oblast) zhruba 36 km na jih od Samary. Tehdy pět rodin potomků českých pobělohorských evangelických exulantů ze Zelova v Polsku (Čáповi, Jersákoví a Millerovi) a z Michalovky na ukrajinské Volyni si pronajali zde 2870 desetín půdy a od jara 1891 ji už obhospodařovali a přitom stavěli rodinné domky a hospodářské budovy. Ovšem už první zimu zažili velké mrazy (do - 45°C) se sněhem a vlky a v létě velká vedra se silnými větry, suchem a následně neúrodu, invazi kobylek, syslů, jiných škůdců. Pak v srpnu začal hlad, který trval dva roky. K tomu se přidaly epidemie tyfu, skorbutu a cholery (1891-1893), které pak spolu s hladem vzaly mnoho lidských životů. Je zajímavě, že v r. 1892 organizoval pomoc hladovějícím v Samarské gubernii velký ruský spisovatel hrabě Lev Tolstoj (*1828, †1910). Pravděpodobně kvůli tomu se dalších pět rodin přistěhovalo až v r. 1894. V paměti potomků se zachránila jména prvních obyvatelů Čechovky: Emil (Filipovič) Čáp, Karel (Filipovič) Čáp, Filip (Filipovič) Čáp, Fedor (Filipovič) Čáp, Matěj (Adamovič) Grzembski (rus. Grembskij), Karel (Karlovič) Jersák, Josef (Josefovič) Jelínek (rus.

Jelenjuk), Vadim Lux (rus. Luks), Josef (Josefovič) Miller a Josef Šulitka (rus. Šulitko) ze Zelova, Filip Semerád, Jan (Karlovič) Svoboda, Karel (Karlovič) Svoboda, Ludvík (Karlovič) Svoboda a Petr (Karlovič) Svoboda z Michalovky na Volyni. Za těmito přišli také Kokotkovi (rus. Kokotovi).

První obyvatelé byli nejen dobrými zemědělci, kteří pěstovali pšenici, ječmen, oves, proso a ovoce, ale i řemeslníky (bednáři, kováři, zedníci, truhláři, klempíři, tkalci). Uměli také šít oblečení, a naučili se vyrábět ruské válenky. Zbytky úrody a řemeslné výrobky prodávali a z vydělaných peněz platili nájem a nakupovali zemědělské nářadí, oblečení, stavební materiály aj.

Největším problémem v obci byl nedostatek pitné vody, pro kterou museli jezdit až k řece. Tato příčina a již zmiňované nepříznivé klimatické podmínky vedly k tomu, že se někteří odstěhovali do měst, jako Matěj Grzembski do Samary, nebo se vrátili na Volyň (např. Semerádovi). Kvůli tomu byl v obci založen také rybník.

Na začátku 20. st. (1902) /přesnější datum se nepodařilo zjistit/ zakoupili půdu v Samarské gubernii a založili nedaleko od Čechovky Českou kolonii. Bylo to několik obyvatel českých evangelických osad z Alexandrovky (nyní Malá Alexandrovka), Čubovky (nyní obě Oděská oblast, Ukrajina) a Žachovky (nyní Zimnicke Mykolajivská oblast, Ukrajina) v Chersonské gubernii. Ovšem kvůli už zmíněným klimatickým podmínkám utekli někteří v r. 1905 zpět na Jižní Ukrajinu, přišlo za dvě léta celkem o 75 000 dolarů a zanechali tam i zakoupenou půdu. Někteří se vrátili zpět do Alexandrovky a pět bratrů, Ignác Andrš (*1844, †před r. 1910), Fridrich Jelínek (*1867, †1957) a Fridrich Horta nebo Hart (*1894, †?) ze Zelova, Pavel Poláček (*1879, †1957), rodák z Moravy, a František Zlatník (*1868, †1933), rodák z Drahařic u Poděbrad, spolu s rodinami založili v srpnu 1905 na pronajaté půdě pánů Brockého a Krause v dolině bezejmenného přítoku řeky Čičikleja v Ananjevském újezdu Chersonské gubernie novou osadu Bohemku (nyní Vradijivský okres Mykolajivské oblasti).

Po porážce Ruska v rusko-japonské válce 1904-1905 byla v r. 1908 podle výnosu císaře Mikuláše II. postavena ve vzdálenosti cca 13 km na západ od samoty železniční stanice a kolem ní založena osada Ivaščenkovo (od 23. 8. 1927 město s názvem Trock, od 7. 2. 1929 Čapajevsk), kde se od r. 1909 vyráběly zbraně a střelný prach. Od r. 1919 tam bylo skladiště bojových chemických plynů a od r. 1926 továrna na jejich výrobu a pak i na likvidaci. Tato okolnost měla následně

zničující vliv nejen na půdu, ale i vůbec na životní prostředí v Čapajevsku a v širokém okolí, včetně osad Čechi a Stěpanovka.

V letech 1907-12 se v důsledku hospodářské reformy ruského ministerského předsedy Petra Stolypina (*1862, †1911) zhoršily hospodářské poměry, což přinutilo některé rodiny bratří ze samoty a také z Volyně a jižní Ukrajiny se znovu stěhovat, ale už do nynějšího Kazachstánu, kde založili obec Boratínka (nebo Boratín) na východ od nynějšího hlavního města Astany.

Pak následovala 1. světová válka, únorový a říjnový převrat r. 1917 a občanská válka.

Za občanské války bojovali někteří bratři jako vojáci Rudé armády, např. v jezdeckém pluku 25. Čapajevské divize (Karel Filipovič Čáp, Petr Filipovič Čáp a Pavel Karlovič Jersák). Zatím není známo, jestli samarští bratři bojovali také v československých jednotkách Rudé armády nebo v československých legiích, ale je známo, že od 7. dubna po 8. června 1918 organizoval v Samaře 2. československý pluk Rudé armády český spisovatel Jaroslav Hašek (*1883, †1923). Jaroslav Hašek bydlel v hotelu „San Remo“ (ul. Dvorjanskaja č. 106, nyní ul. Kujbyševa č. 98). Nyní na domu je umístěna pamětní deska. 8. června 1918 obsadili město a pak některé jiné obce, např. Ivaščenkovo, československé legie. Právě tehdy v Samaře vznikla první protibolševická vláda, t. z. Komuč, a byla otevřená universita (1918). O tom, jak se tehdy žilo krajanům také není nic známo. V r. 2007 se samarská veřejnost vyjádřila pro postavení památníku československým legionářům.

Následující bolševická politika „vojenského komunismu“ (1918-1921), poválečný rozvrat hospodářství, neúroda a k tomu ještě invaze kobylek vyústily v epidemie tyfu a cholery (1921) a také v hlad (1921-1922). Kvůli tomu se rodiny dvou bratrů Jersáků rozhodly odjet na jižní Ukrajinu. Po cestě oba bratři a manželka jednoho z nich zemřeli hladem. Pozůstala sestra Jersáková s dětmi se jen zázrakem dostala do Alexandrovky i když je lupiči okradli o poslední cenné věci. V r. 1923 vzal tyto děti (viz tab. 1) do Čech vikář Českobratrské církve evangelické Rudolf Šedý (*1873, †1970). Ovšem, v r. 1929 se bratřenci Jan a Ludvík Jersákovi vrátili do Alexandrovky v Oděské oblasti, kde tehdy bydleli jejich příbuzní. Následně oba byli perzekuováni. Rodák z Nové Bohemky u Samary Jan (rus. Ivan) Jersák byl v r. 1937 uvězněn a zastřelen NKVD na stavbě Bělomořsko-Baltského kanálu (viz *Příl. 1*). O osudu Ludvíka Jersáka informace zatím nejsou známe.

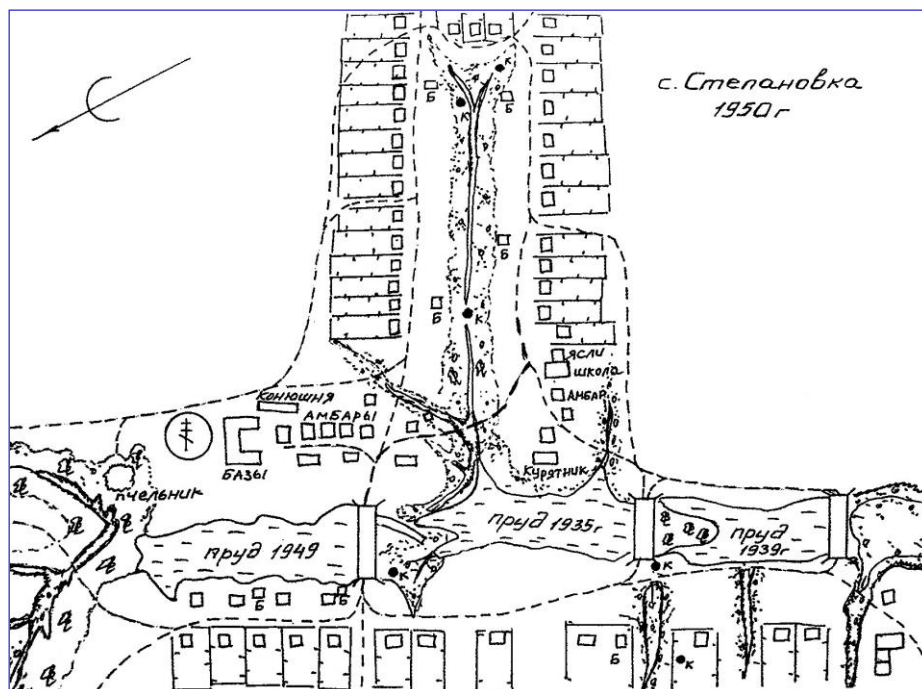
Tabulka 1					
Rodné příjmení a jméno	Datum narození	Místo narození	Trvalé bydliště v ČSR (rok)	Nové přímení [po adopci (a) nebo sňatku (s)]	Poznámka
Jersák Adolf	27. 9.1913	Čechov	? (1937)	-	truhlář
Jersák Emil	3. 3.1912	Čechov	Lysá nad Labem (1937)	-	dělník
Jersák Jan	19. 2.1910	Nová Bohemka	Horní Černošice u P. (1926)	-	pekař
Jersák Ludvík	2. 5.1910	Čechov	Jedlina (1926)	-	řezník
Jersák Ludvík	9. 1.1912	Čechov	Kláštrec n. Orlicí (1926)	-	?
Jersáková Eliška	5. 2.1920	Čechov	Nosislav u Brna (1937)	Nešporová (a)	studující
Jersáková Emila	13. 3.1908	Čechov	Hněvice (1926)	?	?
Jersáková Julie	2. 9.1912	Čechov	Křížlice (1937)	Zelinková (s)	domácí
Jersáková Lýdie	2. 1.1910	Čechov	Dolina na Slovensku (1937)	Chromnicová (s)	domácí
Jersáková Marta	1. 10.1917	Čechov	Brno – Řečkovice (1937)	Elbová (s)	domácí

Zatím následoval vznik SSSR (1922), nová ekonomická politika bolševické vlády (NEP), kolektivizace (1929-1930), hladomor (1932-1933) a začátek stalinských perzekucí 30. let 20. st.

Samota zanikla r. 1934 v důsledku stavby Čapajevského dělostřeleckého polygonu Rudé armády (1933-1934). Jedním z hlídačů polygonu se stal také krajan Vladimír (Josefovič) Lux, v r. 1938 perzekuovaný. Na území polygonu zůstal jen český evangelický hřbitov s asi 50 hroby a obyvatelé byli přesídleni do nedaleké obce **Stěpanovka** (zal. r. 1927), kde už žili Rusové, Ukrajinci a Mordvini. Krajané byli usídleni na jedné ulici, která se neoficiálně jmenovala „Česká ulice“ („Češkaja ulica“). Zde zažili pokračování perzekucí (viz *Příl. 1*).

Již od r. 1930 existovalo v Stěpanovce družstvo „Nacmen“ (od r. 1946 neslo jméno Stalina a

od r. 1956 jméno Ždanova), pak po reorganizaci se družstvo už jako jedna ze čtyř brigád stalo součástí sovchozu „Majak“ (1957-1985). V družstvu existovala mlékárenská farma, farma koní, farma ovci, drůbežárna, včelařství aj. Kromě povinné práce v družstvu musel každý člen družstva pracovat také na svém pozemku na ploše 1ha, kde se pěstovalo žito, kukuřice, proso, zelenina a např. i melouny.

V r. 1935 vystavěli v obci základní čtyřletou ruskou školu, kde se vyučovalo až do r. 1969, kdy ji zavřeli kvůli malému počtu žáků. Za čas její existence působilo v ní devět učitelů. Prvním učitelem byl Vasilij Petrovič Jutkov. V r. 1939 družstvo otevřelo v obci také mateřskou školku (rus. jasla), kde se děti stravovaly zdarma. Z krajanek tam pracovaly Marie Jersáková jako kuchařka a Emilie Jersáková a Marie Čáповá jako pěstounky.

Při tom nezapomínali i na duchovní život a pravidelně se scházeli na bohoslužby. Ovšem, jak svědčí Lýdie Čáповá z Bohemky, ani modlitebnu ani českou školu neměli a křest vykonávala pravoslavná babička Mordvinka, která zároveň byla lékařkou a akušérkou v obci. Ovšem, mohla to také být mniška ze Samarského Iverského ženského kláštera (zal. r. 1850) nebo presbyterka církve Molokanů v Samaře.

Jako i na samotě Čechi byl největším problémem v Stepanovce nedostatek vody. Proto zde byly založeny tři rybníky (1935, 1939 a 1949, renovovány v r. 1984). Voda se používala pro napájení dobytka a zalévání pozemků. Na statcích se kopaly studny, voda se používala na pití a pro lázeň (rus. baňa). V létě však studny často vysychaly.

Největší úroda byla v r. 1937, kdy družstevníci měli poprvé dostatek chleba, pak až v r. 1947. Za úspěchy v pěstování obilí, obdrželo družstvo v r. 1937 první traktor „Universal“ a kombajny „SZK“ a „Kommunar“, v letech 1939-1940 ještě dva traktory a dva kombajny „Stalinec“. Tehdy si družstevníci už mohli dovolit koupit šicí stroje, gramofony, kola a jiné vymoženosti civilizace.

Je důležité zdůraznit, že od r. 1939 všichni mladí muži ve věku od 18 let museli povinně nastoupit základní vojenskou službu. Loučení s odcházejícími do vojska (rus. „provody v armiju“) bylo velkou společenskou záležitostí. Někteří pak zůstávali sloužit v armádě na nižších velitelských funkcích nebo po studiích na vojenských školách jako důstojníci.

Kulturní zařízení v obci v 30. letech ani později neexistovalo, proto mládež se shromažďovala v letních večerech vedle některého statku, kde posedávala na lavicích, tančila při harmonice nebo balalajce a zpívala. Mezi známé harmonikáře patřil např. E.A. Čáp. V zimě se scházeli u někoho v

domě, kde při světle petrolejové lampy se bavili stejným způsobem, při tom děvčata také vyšívala. Ovšem hoši chodili k holkám i do sousedních obcí Semenovskij (později Semenovka) a Novaja derevňa, ale v 6 hodin rána už byli v práci. Svatby se konaly v měsících říjen až duben. Na takových setkáních někdy vznikaly častušky, kde se např. zpívalo i o Stěpanovce:

*Stěpanovka, Stěpanovka,
Gde ty zaselennaja?
Krugom les, krugom trava,
Krugom čechi da mordva.*

V 20.-30. léta 20. st. se informace o životě obce pravidelně objevovaly také v okresních novinách „Čapajevskij kolchoznik“.

Za 2. světové války 18 mužů odešlo do Rudé armády, později někteří Češi jako např. Antonín (Karlovič) Svoboda bojovali v 1. československém armádním sboru v SSSR. Bojoval v 1. československém armádním sboru v SSSR ještě jeden rodák z Čechovky řezník a truhlář Emil (Filipovič) Čáp (*1908, †?) ale on narukoval z Alexandrovky v Oděské oblasti, kde se oženil (1931) a bydlel. Padlo ve válce 10 vesničanů, mezi nimi Čech Petr (Filipovič) Čáp. Mládež ve věku 15-16 let, která zůstala v obci, pracovala na dělostřeleckém polygonu, např. Karel (Karlovič) Čáp, Konstantin (Josefovič) Jersák, Alžběta Čápová aj. V letech 1941-1942 byli někteří mladí lidé posíláni na stavbu obranných zařízení v jiných regionech, např. Petr (Filipovič) Čáp, Marie (Vilhelmovna) Čápová, Josef (Karlovič) Jersák, Pavel (Karlovič) Jersák, Anna (Josefovna) Jersáková, Julie (Karlovna) Jersáková, Jan (Karlovič) Svoboda aj. Tehdy také do Stěpanovky byli posíláni ze špitálů zranění vojáci Rudé armády, kteří navíc museli pomáhat při družstevních pracích. Oběd a večeři jim vařila Marie Jersáková.

Již zmiňovaný nedostatek vody byl také příčinou toho, že ovocné stromy se začaly pěstovat v obci až po 2. světové válce, a že mladí obyvatelé znovu odcházeli do měst v Rusku (Samara, Čapajevsk a Rostou na Donu), v Kazachstánu (Karaganda) a na Ukrajinu, např. Pavel Čáp (*1929, †2004) se sestrou Annou (†2008) v květnu 1950 a jejich bratr Vilém (rus. Filip) Čáp (*1931, †2006) v r. 1960. Pavel Čáp se v Alexandrovce oženil s již zmiňovanou Lýdií Čáповou a bydlel do r. 1989, kdy se odstěhoval s manželkou i rodinou syna Ludvíka Čápa do Bohemky Mykolajivské oblasti. Zde lze zdůraznit, že v průběhu své existence udržovali obyvatelé Čechovky a pak Stěpanovky čilé příbuzenské vztahy s Alexandrovkou a Bohemkou. Kromě Pavla, Viléma a Anny Čáповých a již zmiňovaného jejich strýce Emila Čápa byl to také Vilém Semerád, který se sice oženil v Alexandrovce, ale odjel s rodinou bydlet do Stěpanovky. V třicátých letech 20. st. bydlel v Bohemce rodák z Čechovky Pavel Jersák, který se pak také vrátil zpět do Stěpanovky. Prý byli na jihu Ukrajiny také Millerovi, ale i ti se vrátili do Stěpanovky.

Češi působili v družstvu v různých funkcích. Brigadýry byli Josef (Karlovič) Jersák a Marie (Petrovna) Čápová, veterinárním lékařem Josef (Karlovič) Jersák, řemenářem Petr Svoboda a skladníky Fedor Čáp s manželkou Alžbětou. Na farmě koní pracovali Jan Svoboda a Petr Čáp, na farmě ovcí Julie Jersáková, dojičkami krav byli Anna Svobodová a Růžena Svobodová, řidičem Josef Jelínek a včelařem Jan (Ludvíkovič) Čáp.

14. září 1954 zažila Stěpanovka ještě jednu tragickou událost. V ten den se na Tockém polygonu v Orenburské oblasti na vzdálenosti 240 km na východ od Stěpanovky konalo vojenské cvičení pod názvem „Sněžok“ s použitím jaderných zbraní, kterému velel zástupce ministra obrany SSSR maršál Sovětského svazu Georgij Žukov (*1896, †1974). Následky radioaktivního nakažení účastníků cvičení (45 000 vojáků) a velkého území s obyvatelstvem nejsou dosud oficiálně známy. Tockoje je známo také tím, že za 1. světové války v jeho okolí existoval tábor pro 130 tisíc zajatců z řad rakousko-uherské armády (Tockoje 2). V táboře přebýval a přežil tyfus Jaroslav Hašek. V r. 1918 postavili tam zajatci pomník obětem 1. světové války.

Po r. 1957 byla konečně uskutečněna elektrifikace obce. V rodinných domech se objevily radiopřijímače a přehrávače desek a na farmách mechanizace, např. dojící přístroje na mlékárenské farmě. V šedesátých letech se v obci určitě objevila i televize. Ovšem za celý čas existence Stěpanovky (1927-1985) nebyla postavena asfaltová silnice v délce asi 2 km, což nakonec spolu s

výše uvedenými příčinami zapříčinilo zánik obce, protože pracující nebo žáci museli jezdit do sousedních obcí nebo i Čapajevska, což při velkých mrazech se sněhem v zimě a blátem na jaře nebo na podzim bylo nad lidské síly. Už v r. 1980 zůstalo v obci jen 12 rodin, většinou důchodců. Tehdy chléb a jiné potraviny pro obec vozil jednou týdně z Čapajevska Ludvík (Filipovič) Čáp.

Není známo, jak zažívali obyvatelé Stěpanovky návštěvu armádního generála Ludvíka Svobody v nedalekém Buzuluku Orenburské oblasti 18.-19. června 1961 nebo jak přijali okupaci Československa 21. srpna 1968 a jaké kvůli tomu měli vztahy s obyvateli okolních ruských obcí.

Stěpanovka zanikla v r. 1985 v důsledku stranické politiky jako neperspektivní obec. Zůstal tam jen hřbitov, rybníky a místní toponym „český les“. Obyvatelé se odstěhovali do Samary, Čapajevska, Togliatti, a jiných měst a obcí Ruské federace ale podle Lýdie Čákové, dosud „chovají“ svých zemřelých na starém vesnickém hřbitově, který pravidelně navštěvují. Mezi 85ti krajanů v Samarské oblasti, kteří se uvádějí ve výsledcích všeobecného sčítání lidu z r. 2002, určitě jsou i bývalí obyvatelé Stěpanovky a jejich potomci (viz tab. 2).

Č.	Města, obce a okresy	Počet
1	Samara, město	22
2	Čapajevsk, město	22
3	Togliatti, město	21
4	Novokujbyševsk, město	7
5	Žigulevsk, město	3
6	Syzraň, město	2
7	Kineľ, město	1
8	Otradnyj, město	1
9	Privolžskij okres	2
10	Volžskij okres	2
11	Isaklinskij okres	1
12	Pochvistněvskij okres	1
Všeho		85

V některých nových osadách to krajané také nemají lehké. Ti co bydlí v Čapajevsku, kterému se v ruském tisku a na Internetu říká „umírající město“, ti jsou na tom nejhůř, neboť město dosud nemá dešťovou kanalizaci, jeho půda je kontaminovaná a voda v řece Čapajevce (dříve Moča) je otrávená. Proto obyvatelé nesmějí jíst ani vypěstovanou nebo na tržnici kupovanou zeleninu nebo ovoce, pít mléko od místních krav a koz a jíst vajíčka místních slepic, ale jedí a pijí! To vede k těžkým onemocněním, zejména u dětí, např. k tzv. „čapajevskému syndromu“.

Nakonec pro zajímavost zdůrazníme, že Stěpanovka neexistuje už cca 25 let, na ruských mapách se neuvádí, ale na web stránce Microsoft Virtual Earth pod názvem Live Search Maps (<http://maps.live.com/>) se uvádí na mapě a to s názvem „Chekhi“ (viz obr.).

Tak skončila historie dvou nevelkých českých evangelických osad v Ruské federaci.

Příloha I

Seznam perzekuovaných Čechů z obcí Čechi, Stěpanovka a okolí (1934-1950)

ČÁP Filip Filipovič (*1895 v obci Čechi Samarské gubernie), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v obci Čechi Samarské gubernie. Uvězněn 30.04.1935 podle článku 58-10 (kontrarevoluční propaganda nebo agitace). Usnesením PP OGPU Sredně-Volžského kraje ze dne 16.07.1935 bylo stíhání zastaveno kvůli nedostatku důkazu. Rehabilitován 18.10.1991.

ČÁP Karel Filipovič (*1889 v Polsku), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v obci Čechi Samarské gubernie. Uvězněn 30.04.1934 podle článku 58-10 (kontrarevoluční propaganda nebo agitace). Usnesením PP OGPU Sredně-Volžského kraje ze dne 16.07.1935 bylo stíhání zastaveno kvůli nedostatku důkazu. Rehabilitován 18.10.1991.

ČÁP Karel Filipovič (*1897 v obci Čechi Samarské gubernie), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Uvězněn 27.07.1937. 15.09.1937 byl odsouzen k trestu smrti zastřelením podle článku 58-10 (kontrarevoluční propaganda nebo agitace). Zastřelen 27.09.1937 v Kujbyševu. Místo pohřbení není známo. Rehabilitován 8.06.1989.

ČÁP Ludvík Filipovič (*1904 v obci Čechi Samarské gubernie), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v obci Čechi Samarské gubernie. Uvězněn 30.04.1934 podle článku 58-6 (špionáž). Usnesením Kujbyševského oblastního soudu ze dne 5.07.1939 byl zproštěn obvinění. Rehabilitován 18.10.1991.

ČÁP Petr Filipovič (*1903 v obci Čechi Samarské gubernie), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v obci Čechi Samarské gubernie. Uvězněn 14.07.1938 podle článku 58-6 (špionáž). Usnesením Úřadu NKVD Kujbyševské oblasti ze dne 9.06.1939 bylo stíhání zastaveno kvůli nedostatku důkazu. Rehabilitován 18.10.1991.

ČÁP Vilhelm Josefovič (*1895 v obci Čechi Samarské gubernie), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v obci Čechi Samarské oblasti. Uvězněn 14.07.1938 podle článku 58-6 (špionáž). Usnesením Kujbyševského oblastního soudu ze dne 16.07.1939 byl zproštěn obvinění. Rehabilitován 18.10.1991.

JERSÁK Ivan Josefovič (*1910 v obci Nová Bohemka Samarské gubernie), pekař. Narodnost česká. Uvězněn 05.09.1937. Trojkou NKVD Karelské ASSR ze dne 09.09.1937 byl odsouzen k trestu smrti zastřelením podle článku 58-6-11 (špionáž). Zastřelen 15.09.1937 na Vodním předělu (plavební komora VII-VIII) Bělomorsko-Baltijského kombinátu NKVD. Rehabilitován 31.03.1989.

JERSÁK Josef Karlovič (*1895 v Polsku), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v obci Čechi Samarské oblasti. Uvězněn 14.07.1938 podle článku 58-10 (kontrarevoluční propaganda nebo agitace). Usnesením Čapajevského MO NKVD ze dne 9.07.1939 bylo stíhání zastaveno kvůli nedostatku důkazu. Rehabilitován 18.10.1991.

JERSÁK Ludvík Matějovič (*1895 v České kolonii Samarské gubernie). 8.10.1938 odsouzen k trestu smrti zastřelením. Zastřelen. Rehabilitován.

JERSÁK Pavel Karlovič (*1900 v Polsku), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v Čapajevsku Samarské gubernie. Uvězněn 19.07.1938 podle článku 58-6 (špionáž) a 58-10 (kontrarevoluční propaganda nebo agitace). Usnesením Kujbyševského oblastního soudu ze dne 29.06.1939 bylo stíhání zastaveno kvůli nedostatku důkazu. Rehabilitován 18.10.1991.

JERSÁK Pavel Karlovič (*1900 v obci Semenovka), kovář, nestraník. Narodnost ruská (?). Uvězněn 27.07.1937 a 15.09.1937 byl odsouzen k trestu smrti zastřelením Trojkou NKVD Kujbyševské oblasti podle článku 58-10 (kontrarevoluční propaganda nebo agitace). Zastřelen 27.09.1937 v Kujbyševu. Místo pohřbení není známo. Rehabilitován 8.06.1989.

JERSÁK Pavel Karlovič (*1900 v obci Čechi Samarské gubernie), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Uvězněn 1.11.1942. Usnesením Kujbyševského oblastního soudu ze dne 28.01.1943 byl odsouzen na sedm let nápravně-pracovních táborů podle článku 58-10 (kontrarevoluční propaganda nebo agitace). Rehabilitován 11.06.1992.

LUX Vladimír Josefovič (*1896 v Volyňské gubernii, Ukrajina), hlídač dělostřeleckého polygonu, nestraník. Narodnost česká. Uvězněn 10.06.1938. Odsouzen na pět let nápravně-pracovních táborů podle článku 58-10 (kontrarevoluční propaganda nebo agitace) Zvláštní poradou NKVD SSSR ze dne 27.02.1940. Rehabilitován 7.08.1989.

SEMRAD (Semerád) Stanislav Francovič (*1893 v obci Michalovka Volyňské gubernie, Ukrajina), úředník, nestraník. Narodnost česká. Uvězněn 24.01.1938. Odsouzen k trestu smrti zastřelením Usnesením Nejvyššího soudu SSSR ze dne 19.03.1938 podle článku 58-6 (špionáž). Zastřelen 19.03.1938. Rehabilitován 15.12.1956.

SVOBODA Ivan Karlovič (*1894 v Polsku), skladník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v Čapajevsku Samarské gubernie. Uvězněn 20.06.1938 podle článku 58-6 (špionáž). Usnesením Úřadu NKVD Kujbyševské oblasti ze dne 14.05.1939 bylo stíhání zastaveno kvůli nedostatku důkazu. Rehabilitován 18.10.1991.

SVOBODA Ludvík Karlovič (*1.05.1908 v Samarské gubernii), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v obci Stěpanovka Samarské oblasti. Usnesením PP OGPU Sredně-Volžského kraje ze dne 14.05.1939 bylo stíhání zastaveno kvůli nedostatku důkazu. Rehabilitován 18.10.1991.

SVOBODA Petr Karlovič (*5.08.1900 v Samarské gubernii), družstevník, nestraník. Narodnost česká. Bydlel v Čapajevsku Samarské gubernie. Usnesením Úřadu NKVD Kujbyševské oblasti ze dne 22.03.1939 bylo stíhání zastaveno kvůli nedostatku důkazu. Rehabilitován 18.10.1991.

[Prameny: Žertvy politického teroru v SSSR (web mezinárodní společnosti „Memoriál“). - <http://lists.memo.ru/> , Vozvraščonnyje imena (web Ruské národní knihovny, Sankt-Petěrburg). - <http://vizz.nlr.ru:8101/search/index.html>].